Darsning texnologik xaritasi

Fan		IJTIMOIY KO‘NIKMALARNI RIVOJLANTIRISH
O‘quv dasturidagi joyi (tartib raqami)		1.2.2-mavzu. Maktabgacha ta’lim tashkilotida tarbiyalanuvchilarni milliy qadriyatlar va vatanparvarlik ruhida tarbiyalashni amaliy tashkil etish. (2 soat amaliy mashg‘ulot).
Dars mavzusi		Maktabgacha ta’lim tashkilotida tarbiyalanuvchilarni milliy qadriyatlar va vatanparvarlik ruhida tarbiyalashni amaliy tashkil etish. Milliy qadriyatlar va vatanparvarlik tarbiyasining mazmuni, vazifalari va tamoyillari. Tarbiyalash shakllari, metod va vositalari: ertak, maqol, milliy o‘yinlar, milliy bayramlar, davlat ramzlari bilan tanishtirish, hunarmandchilik va mehnat tarbiyasi. Oila va mahalla bilan hamkorlik. Tarbiyaviy jarayonni kuzatish va baholash: metodik yondashuvlar va amaliy tavsiyalar.
Davomiyligi		2 soat
Darsning maqsadi		Maktabgacha ta’lim tashkilotida tarbiyalanuvchilarni milliy qadriyatlar va vatanparvarlik ruhida tarbiyalashni amaliy tashkil etish bo‘yicha amaliy mashg‘ulotda tinglovchilarga tarbiyaviy faoliyatni rejalashtirish, yosh guruhlariga mos shakl va usullarni tanlash hamda natijalarni kuzatish va baholashni o‘rgatish. Shuningdek, ushbu faoliyatni innovatsion pedagogik metodlar orqali amaliyotga tatbiq etish bo‘yicha zarur bilim va ko‘nikmalarni shakllantirish.
Kutilayotgan natija:	**Bilim**	• Milliy qadriyatlar va vatanparvarlik tarbiyasining mazmuni, vazifalari va tamoyillari. • Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan ishlashda qo‘llaniladigan tarbiyaviy shakl, metod va vositalar. • Oila va mahalla bilan hamkorlikni tashkil etish yo‘llari. • Tarbiyaviy jarayonni kuzatish va baholash usullari.
	Ko‘nikma	• Tarbiyaviy mashg‘ulot va tadbirlarni yosh guruhlariga mos rejalashtirish. • Ertak, maqol, milliy o‘yin va bayramlardan tarbiyaviy maqsadda foydalanish. • Tarbiyaviy tadbirlar samaradorligiga ta’sir qiluvchi omillarni aniqlash. • Bolalarning milliy qadriyatlarni o‘zlashtirish darajasini kuzatish.
	Malaka	• Milliy qadriyatlar va vatanparvarlik tarbiyasini kundalik faoliyatga singdirish. • Ota-onalar va mahalla bilan hamkorlikda tarbiyaviy tadbirlarni amalga oshirish. • Innovatsion pedagogik yondashuvlarni amaliyotda muvaffaqiyatli qo‘llash. • Pedagogik faoliyatni individuallashtirish va kasbiy o‘z-o‘zini rivojlantirish.

Darsning jihozi	**Didaktik materiallar**	Taqdimot slaydlar; Kutilmalar varaqasi; Tayanch atamalar tarqatmasi; Savollar yoki vazifalar yozilgan kartochkalar; Maqol, ertak va milliy o‘yinlar yozilgan kartochkalar; davlat ramzlari tasvirlangan plakatlar; O‘z-o‘zini baholash varaqalari.
	Ta’limning texnik vositalari	Mavzuga oid slaydlarni namoyish qilish uchun texnik vositalar (AKT), flipchart, A-4, marker, stikerlar, qog‘ozlar, taymer.

Dars mazmuni

T.r.	Bosqichlar	Vaqt	Metod va faoliyatning tavsifi
1	**Kirish. Tashkiliy qism:**	**10 minut**	**Guruhli muhokama** “Maktabgacha yoshdagi bolada vatanga muhabbat qanday shakllanadi?” Tinglovchilar kichik guruhlarga bo‘linadi, kutilmalar varaqasini to‘ldiradi va o‘z tajribasidan kelib chiqib bolalar bilan o‘tkazgan tarbiyaviy tadbirlarini eslaydi. Trener dars maqsadi, natijalari va baholash mezonlarini e’lon qiladi.
2	**Milliy qadriyatlar va vatanparvarlik tarbiyasining mazmuni, shakl va vositalari.**	**15 minut**	**Mini ma’ruza, suhbat, savol-javob.** Diqqat bilan tinglash va asosiy tushunchalarni (milliy qadriyat, vatanparvarlik, davlat ramzlari, milliy o‘yin, an’ana va marosimlar) qayd etish. Ma’ruzada keltirilgan ta’riflar va misollarni eslab qolishga harakat qilish. Tinglovchining bilimini boyitishga yo‘naltirilgan savollarni tayyorlash. Faol qatnashib, mavzu yuzasidan o‘z fikrlarini ifodalash. Kasbiy faoliyatdan real misollar (Navro‘z va Mustaqillik kuni tadbirlari, milliy o‘yinlar, ertak va maqollar bilan ishlash) keltirish. Guruh ichida fikr almashish va o‘z tajribasini bo‘lishish. O‘zi tushunmagan yoki aniqlashtirish kerak bo‘lgan joylar bo‘yicha savol berish. Boshqa ishtirokchilarning javoblarini tahlil qilish va qo‘shimchalar kiritish.
3	**Milliy qadriyatlarga tarbiya va vatanparvarlik tarbiyasining o‘zaro bog‘liqligi.**	**15 minut**	**Venn diagrammasi metodi.** Metodni o‘rganish uchun darsga tayyorlanish. Metodning asosiy maqsadini, diagrammani qanday to‘ldirishni va uning taqqoslashdagi ahamiyatini tushunish. Diagramma ikki yoki undan ortiq element o‘rtasidagi farq va o‘xshashliklarni ko‘rsatishini anglash. Amaliy topshiriq: “milliy qadriyatlarga tarbiya” va “vatanparvarlik tarbiyasi”ni maqsad, mazmun, usul va vositalar jihatidan diagrammada solishtirish; umumiy jihatlarini o‘rtadagi qismga yozish. Har bir qismni to‘g‘ri va aniq to‘ldirishda diqqat bilan ishlash. Boshqa tinglovchilar bilan fikr almashish, farq va o‘xshashliklarni topishda o‘z bilimlarini baham ko‘rish. Diagrammadagi ma’lumotlarning to‘g‘riligini tekshirish. Dars oxirida metodni o‘z pedagogik faoliyatida qanday qo‘llashni rejalashtirish.
4	**Tarbiyani amaliy tashkil etishda innovatsion pedagogik yondashuvlar.**	**15 minut**	**“Klaster” (Clustering) metodi.** Metodning mohiyatini, ya’ni tushunchalarni guruhlash va ularning o‘zaro bog‘lanishlarini aniqlashni tushunish. Markazga “Milliy qadriyatlar va vatanparvarlik tarbiyasini amaliy tashkil etish” yoziladi; tinglovchilar shakl va vositalarni klasterlarga ajratadi: og‘zaki ijod (ertak, maqol, alla); milliy o‘yinlar; bayram va an’analar; davlat ramzlari va Vatan bilan tanishtirish; mehnat va hunarmandchilik; oila va mahalla bilan hamkorlik. Guruhlar bilan birgalikda ishlab, har bir klaster uchun yosh guruhiga mos bitta namunaviy mashg‘ulot g‘oyasini taqdim etish. Klasterlar orasidagi bog‘lanishlarni va ularni birlashtirish imkoniyatlarini aniqlash. Guruhlashtirgan tushunchalarini baholash va to‘g‘riligini tekshirish. Dars oxirida o‘rganish jarayonini tahlil qilish, metodni o‘z pedagogik faoliyatida qanday ishlatish mumkinligini ko‘rib chiqish.

T.r.	Bosqichlar	Vaqt	Metod va faoliyatning tavsifi
5	**Tarbiyaviy jarayonni kuzatish va baholash: metodik yondashuvlar va amaliy tavsiyalar.**	**15 minut**	**“Fishbone Diagram” (Baliq skeleti) metodi.** Metodning asoslarini o‘rganish: diagramma yordamida muammo va uning sabablarini aniqlash. Diagrammaning qismlari (asosiy muammo, sabablar kategoriyalari, natija) bilan tanishish. Amaliy topshiriq: “Milliy qadriyatlar va vatanparvarlik tarbiyasi tadbirlarining past samaradorligi” muammosini aniqlash va sabablarini kategoriyalar (tarbiyachi va jarayon, oila va mahalla bilan hamkorlik, vosita va resurslar, atrof-muhit) bo‘yicha guruhlash. Sabablar va natijalarni aniq ajratib, bartaraf etish takliflarini ishlab chiqish. Guruh bo‘lib ishlash, fikr va tahlillarni boshqalar bilan muhokama qilish. Sabablar o‘rtasidagi bog‘liqliklarni va ularning natijaga ta’sirini aniqlash. Dars oxirida metodni baholash, tahlilni qayta tekshirish va olingan bilimlarni pedagogik faoliyatda qo‘llashni rejalashtirish.
6	**Introspeksiya**	**10 minut**	Mavzuning dolzarbligi, milliy qadriyatlar va vatanparvarlik tarbiyasini amaliy tashkil etish shakllari, oila va mahalla bilan hamkorlik, innovatsion pedagogik yondashuvlar, tarbiyachilarning o‘z-o‘zini rivojlantirishi bo‘yicha mavzuni chuqur tahlil qilish. O‘z-o‘zini baholash varaqalarini to‘ldirish.

Amaliy tashkil etish shakllari va tavsiyalar (tayanch)

T.r.	Shakl / vosita	Amaliy tavsiya
1	Ertak, maqol, alla, topishmoq	Kundalik o‘qish va suhbat daqiqalari; ertak qahramonlari misolida mehr-oqibat, halollik, mehnatsevarlik haqida suhbat; bolalarni ertakni sahnalashtirishga jalb etish.
2	Milliy o‘yinlar	Harakatli va sahnalashtirilgan milliy o‘yinlarni sayr va jismoniy tarbiya mashg‘ulotlariga kiritish; o‘yin qoidalari orqali o‘zaro hurmat va hamkorlik ko‘nikmalarini shakllantirish.
3	Milliy bayram va an’analar	Navro‘z, Mustaqillik kuni va boshqa bayramlarga tayyorgarlik; milliy taom, kiyim va urf-odatlar bilan tanishtirish; ota-onalarni tadbirga jalb etish.
4	Davlat ramzlari va Vatan	Bayroq, gerb, madhiya haqida yosh xususiyatiga mos qisqa suhbat va tasviriy faoliyat; yaqin atrof, mahalla va shahar (qishloq) bilan tanishtiruvchi sayr-ekskursiyalar.
5	Mehnat va hunarmandchilik	Hunarmandlar bilan uchrashuvlar, milliy naqshlar asosida applikatsiya va rasm chizish, kattalar mehnatiga hurmat tarbiyasi, guruh xonasida kichik vazifalar.
6	Oila va mahalla bilan hamkorlik	Ota-onalar uchun ochiq eshiklar kuni, “bobo va buvilar bilan uchrashuv”, oilaviy loyihalar va mahalla vakillari bilan hamkorlikdagi tadbirlar.
7	Kuzatish va baholash	Bolalarning xulq-atvori, muloqoti va tadbirlardagi ishtirokini kuzatish varaqalari orqali qayd etish; natijalarni ota-onalar bilan muhokama qilish va keyingi rejaga kiritish.

Izoh: tavsiyalar umumiy xarakterda berilgan; ularni guruhning yoshi, tashkilot sharoiti va amaldagi o‘quv dasturi (davlat talablari) bilan moslashtirib qo‘llash tavsiya etiladi.